

Jaarverslag De Vonk 2019

Vooraf

Met trots presenteren we u het jaarverslag van 2019.

In dit jaar maakten we een doorstart van Stichting De Vonk naar ... De Vonk.

Omdat het organisatorisch niet mogelijk was zelfstandig door te gaan, hebben we in 2018 gezocht naar mogelijkheden om het werk, dat nog erg nodig blijkt in de tegenwoordige tijd, te bewaren.

Dat kon door de vriendelijke, professionele hand die we toegestoken kregen van ContourdeTwern, een welzijnsorganisatie waarmee we al jarenlang samenwerkten op diverse punten.

Opgenomen in de managementstructuur, kunnen we onze eigen regie blijven voeren en een organisatie voor katholiek maatschappelijk activeringswerk blijven.

Wat zijn we blij met deze stap.

Karin van Leeuwen

Bettine Arink

Marja Wittenbols

Tilburg, februari 2020

Inhoud

Vooraf.....	1
1. HET KATHOLIEK MAATSCHAPPELIJK ACTIVERINGSWERK IN 2019.....	3
Onderscheidend vermogen: missie, visie en ambitie	3
De Vonk als instelling voor Maatschappelijk Activeringswerk.....	3
De Vonk als kenniscentrum.....	3
De Vonk als ketenpartner	4
De Vonk als projectorganisatie	4
Personele invulling	4
2. WAT DE VONK heeft gedaan in 2019.....	5
Armoede.....	5
Armoede onder de Loep	5
SchuldenVrijMaatjes project.....	6
Jaarverslag 2019 SchuldenVrijMaatje (SVM)	6
SVM in getallen 31-12:	6
Werkwijze.....	7
Selectie en werving	8
Samenwerking.....	8
Schuldhelpverlening.....	8
Bewindvoerders	8
Thuisadministratie.....	8
IMW	9
Stuurgroep.....	9
Bijzonderheden in 2019	9
Voor 2020.....	10
Tilburgs Ondersteuningsfonds	10
Tandzorg op Maat (ToM)	10
Toekomst zonder Schulden.....	11
Armoede ambassadeurschap.....	11
Diaconale ondersteuning en zingeving	12
Stichting Leergeld Nederland en andere Leergelden	13
Deskundigheidsbevordering medewerkers	13
Netwerkpartners	13
Plaatsen waar we actief waren dit jaar.....	13
3. FINANCIËN.....	14
4. TOT SLOT - Het belang van De Vonk	14

1. HET KATHOLIEK MAATSCHAPPELIJK ACTIVERINGSWERK IN 2019

De Vonk was in 2019 een van de zes organisaties voor maatschappelijk activeringswerk in Nederland. Deze instellingen zitten verspreid door het land. Voor de strikt diaconale taken worden de bisdomgrenzen in acht genomen, voor het oplossen of verzachten van problemen van armoede en sociale uitsluiting via het maatschappelijk activeringswerk beslaat het werkgebied van De Vonk het gehele land en werkt ook daarin samen met de andere instellingen.

Onderscheidend vermogen: missie, visie en ambitie

De Vonk gaat het om het vinden, inspireren, binden en toerusten van vrijwilligers en beroepskrachten die op willen komen voor kwetsbare mensen. Het is het soms tweede-, soms derdelijns werk: het activeren van mensen die geïnteresseerd zijn in de problematiek van sociale rechtvaardigheid, maatschappelijke uitsluiting en armoedebestrijding, om zich in te zetten voor mensen die in de knel gekomen zijn. De ambitie van De Vonk is dat het daarbij zowel gaat om de ondersteuning van deze individuele personen als om het bewust worden en het omdenken van maatschappelijke structuren die sociale uitsluiting, armoede en onrecht in de hand werken.

De Vonk onderscheidt zich op vier kerntaken:

- het verzorgen van (katholiek) maatschappelijk activeringswerk,
- het functioneren als kenniscentrum op het gebied van armoede en sociale uitsluiting, met daarbij het ontwikkelen en verzorgen van cursussen, lezingen en trainingen,
- het optreden als onafhankelijke ketenpartner en
- het opzetten en uitvoeren van projecten.

De Vonk als instelling voor Maatschappelijk Activeringswerk

Het beleid van De Vonk is gericht op het vervullen van de tweedelijns steunfunctie aan de basis van de samenleving.

De Vonk beoogt degenen die zich maatschappelijk in willen zetten voor een meer sociale en rechtvaardige samenleving de helpende hand te bieden bij het vormgeven van hun maatschappelijke verantwoordelijkheid. De Vonk geeft vanuit haar eigen inspiratie woorden aan vrijwilligers en beroepskrachten om in het engagement met kwetsbare mensen zingeving te 'ont-dekken'.

Steeds is de sociale leer een leidraad:

- menselijke waardigheid
- bonum commune: streven naar een goede samenleving
- solidariteit: sterk verbindt zich aan minder sterk en trekken samen op
- subsidiariteit: de regie moet zo dicht mogelijk bij de belanghebbende liggen

De Vonk als kenniscentrum

Door de jaren heen heeft De Vonk expertise opgebouwd, brede kennis verzameld en vaardigheden opgedaan op de terreinen van armoede en sociale uitsluiting. Kennis die door gericht onderzoek up to date gehouden wordt. Speciale aandacht heeft het thema armoede en de effecten daarvan op kinderen. De Vonk is goed bekend met de profijtgroepen, zoals groepen en individuen in een moeilijke maatschappelijke positie. Mensen die in het circuit van schulden en schuldsanering terecht zijn gekomen, mensen in een sociaal isolement en kinderen in een door armoede veroorzaakte achterstandspositie zijn hier goede voorbeelden van. Er zijn korte lijnen naar ervaringsdeskundigen en profijtgroepen.

De Vonk als ketenpartner

De Vonk heeft een intermediairfunctie tussen beroepskrachten en vrijwilligers uit de (katholieke) achterban en de activering daarvan ten behoeve van een grote diversiteit aan projecten met een algemeen maatschappelijk belang. De grote betrokkenheid van de medewerkers van De Vonk bepaalt ook de ruime mate waarin vrijwilligers en beroepskrachten bereikt en betrokken worden. De Vonk werkt samen met partnerinstellingen van diverse achtergronden en levensvisies en is zich bewust van haar toegevoegde waarde als bruggenbouwer in ketens van samenwerking. Klanten, partners en opdrachtgevers weten De Vonk te vinden voor samenwerkingsprojecten en samenwerkingsprogramma's. Deze partners zijn welzijnsorganisaties, geloofsgemeenschappen, hulp- en (financiële) dienstverleners, belangengroepen, gemeentes, scholen, zorgorganisaties en fondsen die zich inzetten voor mensen in armoede.

De Vonk heeft een vrije en onafhankelijke positie en zet deze effectief in bij het verwerven van opdrachten en het aangaan van allianties. Voor algemene (overheids-)instellingen is De Vonk een goede intermediair bij het inzetten van burgers in maatschappelijke projecten.

De Vonk als projectorganisatie

De dienstverlening van De Vonk onderscheidt zich door een projectmatige aanpak. Dit uit zich in de vernieuwende aanpak en de aanwezige deskundigheid waarmee de organisatie in toenemende mate functioneert als kennisinstituut. De projecten worden deels in opdracht uitgevoerd, deels worden projecten vanwege het intrinsieke belang van het project op eigen initiatief van De Vonk in gang gezet, meestal na verontrustende berichten uit de samenleving.

De dienstverlening kent een heldere structuur, goed omschreven doel- en profijtgroepen, tijdsfasering en financiële verantwoording. De vooraf afgesproken tijdsfasering spreekt met name vrijwilligers die zich slechts tijdelijk willen verbinden, aan.

Personele invulling

Door de organisatorische veranderingen hebben we van zeer geliefde en gewaardeerde collega's en bestuursleden afscheid moeten nemen.

Het jaar begonnen we met Karin van Leeuwen op het secretariaat en Marja Wittenbols in de uitvoering. Halverwege het jaar waren we al in de gelegenheid om Bettine Arink aan te stellen in de uitvoering.

Daarnaast hebben we enkele mensen op wie we kunnen rekenen als we tijdelijke specifieke klussen hebben.

We kunnen dit werk niet doen zonder medewerking van onze vrijwillige 37 SchuldenVrijMaatjes en onze 31 trainers voor Armoede onder de Loep en onze 10 trainers voor Leergeld.

Om op koers te blijven laten de werkers zich inspireren en adviseren door drie groepen mensen:

- Klankbordgroep De Vonk, voor het totaal overzicht
- Klankbordgroep Identiteit
- Stuurgroep SchuldenVrijMaatje

2. WAT DE VONK heeft gedaan in 2019

Armoede

Armoede onder de Loep

- Sinds 2001 bestaat **de training** Armoede onder de Loep, een deskundigheidsbevorderingsaanbod voor vrijwilligers en professionals om te leren wat armoede en schulden met mensen doet en welke hulp effectief is om daarbij aan te sluiten. Sindsdien is deze steeds meer verfijnd en zijn er nieuwe werkvormen gevonden om die nog altijd actuele essentie voor het voetlicht te brengen.
- De training als geheel is dit jaar weer goed afgenomen door onder andere wijkteams, bewindvoerders, scholen, gezondheidszorg, Present en parochies. Er is accreditatie toegekend voor verschillende beroepsgroepen, zoals preventieve en jeugdgezondheidszorg, sociaal domein en bewindvoering.
- Daarnaast wil men graag het onderwerp actueel houden en daarom bij vervolg zetten we **nieuwe werkvormen**. Steeds meer worden we door gemeentes gevraagd op grote bijeenkomsten onze armoedebelevingstheorie uit te leggen met een interactieve **workshop De Selma's**.

- Dit jaar is het trainingsmateriaal herzien en uitgebreid en zijn weer **31 trainers** in het land **gehercertificeerd**.
- Op basis van de training is een **methode** geschreven voor ContourdeTwern die organisatie-breed het **sensitief worden voor armoede** en daarop adequaat handelen gaat invoeren in 2020.

Citaat van deelnemer training, uit buurtwerk: "Nu kan ik met goede onderbouwing uitleggen waarom maatwerk werkt."

- We ontwikkelden samen met de gemeente Vught een **signalenkaart**, zie bijlage en een filmpje om armoede te signaleren en ter sprake te brengen, om hulp te mobiliseren.

<https://youtu.be/nTlnw5hENdc>

SchuldenVrijMaatjes project

Jaarverslag 2019 SchuldenVrijMaatje (SVM)

SVM in getallen 31-12:

Aanvragen	2019	2018	2017
Aanvragen SHV	25	19	10
Aanvragen IMW	-	4	0
Aanvragen bewindvoerders	4	-	-
Koppelingen			
Koppelingen nieuw	23	15	9
Koppelingen afgerond positief	11	7	11
Koppelingen afgerond negatief*	5	3	4
(nog) niet gekoppeld)	2	2	0
Duur afgeronde koppelingen in maanden			
Minder dan 6	2	3	0
6 -12	4	0	4
12 - 24	8	4	6
24 en meer	2	3	5
Lopende koppelingen op 31-12	31	26	20

*dit zijn mensen die we na enkele weken of maanden op geen enkele manier meer konden bereiken of die van een maatje toch meer verwachtten dan waargemaakt kon worden

Maatjes

SchuldenVrijMaatjes totaal	37	30	27
SchuldenVrijMaatjes nieuw	7	9	4
SchuldenVrijMaatjes gestopt	3	5	4
SchuldenVrijMaatjes gekoppeld	26	18	19
SchuldenVrijMaatjes beschikbaar	4	9	5
SchuldenVrijMaatjes op rust	6	2	6

Leeftijden SchuldenVrijMaatjes	19-79 jaar
Betrokkenheid bij SVM	3 maanden-8 jaar
Aantal maatjes dat zelf ervaring heeft met problematische Schulden	7

Sommige maatjes hebben 2 koppelingen

Deskundigheidsbewaking

Trainingen van 4 dagen	2
Nascholingsbijeenkomsten voor alle maatjes	3
Uitwisselingsbijeenkomsten voor alle maatjes 3 keuzes uit 9 momenten	

Werkwijze

- Deelnemers worden aangeboden door de front-office van Schuldhulpverlening (SVH) via een intakeformulier
- De coördinator gaat kennismaken, legt het project uit, en maakt een inschatting of een en welk SchuldenVrijMaatje (SVM) kan worden ingezet
- Coördinator en potentieel SchuldenVrijMaatje gaan samen op bezoek bij de deelnemer om te kijken of een match mogelijk en gewenst is
- Deelnemers en SVM gaan aan de slag gedurende minimaal een jaar, na een afspraak met de verwijzer van SHV om af te stemmen
- SVM wordt begeleid tijdens dit traject door coördinator project
- Het maatje komt doorgaans op huisbezoek. Soms wordt in een wijkcentrum afgesproken, indien een deelnemer op kamers woont en niet goed thuis het maatje kan ontvangen.

Sinds half 2019 kan een verwijzing ook komen van een bewindvoerder, die de bewindvoering begeleid wil afronden. In dat geval wordt in bovenstaande SHV vervangen door de bewindvoerder.

De maatjes van De Vonk begeleiden hun deelnemers op heel diverse wijzen, passend bij de persoon en situatie. Natuurlijk is het samen bewaken van het beschikbare budget een groot thema, maar er gebeurt meer. Dit varieert van het mee op orde houden van de administratie en het samen brieven lezen om zo niet meer bang voor de post te zijn, via leren sollicitatiemails samen te stellen bij mensen zonder computervaardigheden en vrijwilligerswerk te zoeken voor mensen die uit verveling gaan shoppen, tot het opzoek gaan naar ‘triggers’ die kunnen leiden tot nieuwe schulden in de toekomst en zoeken naar oplossingen die te vermijden.

Onderweg komen de maatjes soms grote nieuwe problemen tegen die het zorgvuldig opgebouwde nieuwe evenwicht weer helemaal uit het lood slaan. Dan zijn zij hun deelnemer nabij, zonder altijd

een oplossing te kunnen bieden. De deelnemer overeind houden is dan het hoogst haalbare. Er wordt in deze situaties gezocht naar passende en gewenst hulpverlening.

Selectie en werving

De Vonk zoekt in het totaal bestand van SVM's naar een variatie in achtergrond, leeftijd, inzetbaarheid en eigen ervaringen met schulden. Dat betekent dat we ook ruimte bieden aan mensen met een aantoonbare kwetsbaarheid en juist die op een deskundige manier kunnen inzetten onder begeleiding van De Vonk. Hiermee dragen we als organisatie bij aan het vergroten van maatschappelijke kennis over armoede en sociale uitsluiting en verbreden van de solidariteit tussen mensen die zich in verschillende segmenten van de samenleving bevinden. Het vooruit helpen van onze deelnemers is een net zo belangrijk doel als de persoonlijke groei van onze maatjes. Wij zoeken maatjes via de vrijwilligersvacaturebank van het Vrijwilligerspunt van ContourdeTwern. Mond tot mondreclame van SVM's bleek ook effectief.

Alle aspirant-maatjes hebben vooraf een kennismakingsgesprek met de coördinator. Zij volgen een vierdaagse training, waarvan een dagdeel wordt ingevuld door SHV. In de training zitten onder andere de volgende elementen:

- Kennis over de psychologie van armoede en schulden
- Oefenen gespreksvoering, dienstverlening, budgetteren
- Technische kant van schuldhulpverlening
- Sociale kaart van Tilburg en schuldenland
- Zelfreflectie

Pas na afronding van de training, het maken en behalen van een toets en het overleggen van een VOG kan een SVM worden ingezet.

Deskundigheidsbevordering

De maatjes

- Volgen driemaal per jaar een intervisiebijeenkomst
- Krijgen regelmatig relevante artikelen en documentaires doorgestuurd
- Hebben drie maal per jaar een bijscholingsbijeenkomst
- Kunnen vrijblijvend gebruikmaken van het bijscholingsaanbod van de Thuisadministratie

Samenwerking

SVM werkt met veel organisaties in de stad samen, meestal op casusniveau, bij signalering van trends op instellingsniveau.

Schuldhulpverlening

- Levert deelnemers aan in overleg
- Verzorgt een dagdeel van de training
- Is bij koppelingen altijd beschikbaar om vragen van maatjes te beantwoorden en advies te geven

Bewindvoerders

- Leveren deelnemers aan in overleg
- Zijn bij koppelingen altijd beschikbaar om vragen van maatjes te beantwoorden en advies te geven

Thuisadministratie

- Heeft zitting in de stuurgroep
- Heeft in casusniveau overleg indien nodig
- Stelt de trainingen voor haar vrijwilligers open voor SVM's

IMW

- Soms toelevering van deelnemers
- Op casusniveau advies door Bureau Sociaal Raadslieden
- Op casusniveau samenwerking met Budgetbeheer

Verdere samenwerking op casusniveau met Leergeld, Vincentiusvereniging, Voedselbank, Taalhuizen, MST, Feniks, ContourdeTwern, R-newt, enz.

Omdat De Vonk het Platform Sociale Zekerheid Tilburg voorziet zijn de lijnen in de stad kort en effectief.

Stuurgroep

De stuurgroep bestaat op 31-12-2019 uit:

- Atie de Vos
- Nikki Idema, Diakonie Protestante Gemeente Tilburg Goirle e.o/ SchuldenVrijMaatje
- Harrie Schuurin Humanitas Thuisadministratie
- Jan Meijlink, PCOB
- Machteld Rijsdorp, Vincentiusvereniging Tilburg

Zij zijn twee maal samen gekomen.

Bijzonderheden in 2019

- Per 1 januari 2019 is De Vonk met al haar werkzaamheden in de managementstructuur van ContourdeTwern opgenomen en is Stichting De Vonk per 1 juli 2019 opgeheven. Deze overgang is zeer soepel verlopen en de werkzaamheden voor SchuldenVrijMaatje hebben geen belemmeringen ondervonden.
- Halverwege het jaar hebben we alle data die we hebben verzameld de start van het project in 2011 laten bekijken door onderzoekster Judith Smets. De resultaten zijn te vinden in de bijlage van dit jaarverslag.
- Dit jaar hebben we weer meegedaan met het Schuldenoffensief van Schuldhulpverlening. Waar nodig hebben we meegedacht en hebben we maatjes geleverd.
- In mei zijn we gestart met het inzetten van SVM's bij de uitstroom uit schuldenbewindvoering. Dit vraagt een wat andere inzet van de maatjes. We zijn er nog mee aan het oefenen. De deelnemers lijken nog wat kwetsbaarder in hun stabiliteit dan de gebruikelijke deelnemers. Het gaat echter nu nog maar over 6 aanvragen en 4 koppelingen.
- Bij de deelname aan de toetsingscommissie hebben we enkele malen bij aanvragen voor de Woonlastencompensatie het advies gegeven gezinnen die daar gebruik van maken te attenderen op SVM, ter ondersteuning van hun situatie. We denken dat het eerder inzetten van maatjes veel stress kan wegnemen.
- We zien jaarlijks het aantal koppelingen die niet positief worden afgerond wat stijgen. Uit evaluatie daarvan moeten we concluderen dat de toevoeging van een maatje soms juist stressverhogend kan zijn, omdat er al meerdere hulpverleners in huis zijn of het hoofd van mensen soms te vol zit, om nog een nieuwe afspraak per week aan te kunnen. Daarom hebben we geoefend met koppelingen aan te nemen die maar eens in de drie weken of eens per maand bezoek krijgen. We merken echter dat in die frequentie het opbouwen van een band moeilijk kan zijn. We zoeken nog naar een goed evenwicht. Het kan ook zijn dat we bij de intake al wat twijfels hebben over de haalbaarheid van een goed traject, maar de deelnemer toch een kans willen geven, omdat die op dat moment nog denkt dat het gaat lukken. Het nemen van dat risico brengt meestal een teleurstelling op later moment, voor zowel de deelnemer als voor het maatje. Ook daarin moeten we nog oefenen.

De derde reden, en die komt het meest voor, is dat het gewoon goed gaat met mensen. Ze nemen dan niet de tijd en ruimte om een gesprek af te ronden. We kennen dit verschijnsel uit andere maatjesprojecten.

- Aan het einde van het kalenderjaar hebben we een meerdaagse training impactgericht-werken gevolgd bij de gemeente, om in de komende jaren subsidieverzoeken in te dienen.

Voor 2020

- We verwachten in grote op dezelfde voet door te kunnen gaan, hoewel we met de tot nu toe toegezegd gelijke financiering minder uren voor de uitvoering kunnen gebruiken. Dit zit in de toegenomen kosten die we maken voor zaalhuur, cao-aanpassingen, per training een dag extra en meer tijd voor subsidieverantwoording.
- Het experiment met de uitstroom uit schuldenbewind wordt geprofessionaliseerd door de samenwerking met Plinkr, die een digitale toolkit gaat aanbieden. We gaan er mee oefenen.

Uitspraak van deelnemer, na een jaar begeleiding van een SchuldenVrijMaatje: "Bedankt dat je me de moeite waard vond een tijd aan te besteden. Bedankt dat je niet schrok van mijn tranen."

Tilburgs Ondersteuningsfonds

Dit is een Tilburgs fonds, waarvan de uitvoering bij maatschappelijke partners ligt. De Vonk vervult het voorzitterschap van de tweewekelijkse toetsingscommissiebijeenkomsten.

Het fonds biedt hulp aan mensen die aantoonbaar in nood verkeren, maar buiten de bestaande regelingen vallen, een grote inkomensterugval hebben gehad of die onkosten moeten maken, waarvoor ze niet hebben kunnen reserveren en waarvoor een lening niet mogelijk is.

Deelname aan dit fonds levert veel inzicht in de leefwereld van mensen met weinig geld en de inrichting van de systeemwereld.

Verzuchting van een lid van de toetsingscommissie: "Als ik in zulke omstandigheden met zo weinig geld en zoveel stress zou moeten leven, zou ik het ook niet redden. Maar of ik naar hulpverlening zou durven stappen en een aanvraag zou durven doen??? Wat goed dat dit fonds bestaat."

Tandzorg op Maat (ToM)

Dit is een project waarbij tandartsen en mondhygiënisten een andere werkwijze gaan hanteren voor onderverzekerde (dakloze) mensen met schulden. Drie tandartsen beoordelen als vrijwilliger aanvragen voor mondzorg die gedaan zijn bij het TOF, op een aantal criteria. Er wordt gekeken of de voorgestelde behandeling door de eigen tandarts past bij de leefstijl en verzekeraarbaarheid in de toekomst. Daarnaast worden de hulpverleners van deze mensen gewezen op de mogelijkheden om hun cliënt te begeleiden in de aandacht voor hun mondzorg en gang naar de tandarts. De Vonk heeft de ToM-tandartsen getraind en begeleid tijdens het proces van deze second-opinion.

Terugkoppeling van een hulpverlener na de behandeling van een patiënt: "Mijn cliënt is superblij. Hij slaapt weer beter, durft weer te lachen en naar een baan te zoeken."

Toekomst zonder Schulden

Het project '**Toekomst zonder Schulden**' een schuldenpreventie programma, waarin ervaringsdeskundige jongeren gecoached worden om jonge kinderen van 14 en 15 jaar te begeleiden en weerbaar maken in geldzaken. Dit project wordt uitgevoerd in Tilburg Noord in samenwerking met jeugd welzijnswerkers van R-newt en Fix up your life. Er is één traject afgerond en wordt in 2020 vervolgd. De Vonk initieerde, ondersteunde en monitorde het project.

Dit project wordt gefinancierd door Tilburgs Akkoord.

Advies van de meidengroep aan de wethouder die bij het eindfeest aanwezig was: "U moet echt aan uw kinderen vertellen dat ze moeten sparen en moeten werken voor hun geld. Als je vroeg begint dan is het gemakkelijker. Het kan ook helpen als ze sparen, dat u ze daarvoor een beloning geeft. En ze moeten leren eerst een week na te denken als ze iets willen kopen."

Armoede ambassadeurschap

- **Platform Sociale Zekerheid** 3 bijeenkomsten voorbereid, 2 uitgevoerd en afgewerkt. De Vonk heeft het voorzitterschap van deze ontmoetingsplaats, waar ongeveer 65 organisaties en privépersonen met elkaar uitwisselen wat er speelt in de stad. Ook politiek en bestuur zijn vertegenwoordigd. In 2019 was het te ontwikkelen beleid voor bestaanszekerheid van de gemeente een belangrijk onderwerp.
- Deelname aan 2 bijeenkomsten van het **Noodfonds Tilburg**, om de processen van noodhulp goed af te stemmen op de behoefte van hulpverlenende organisaties
- De door ons ontwikkelde **sociale kaart** is weer bijgewerkt en gedeeld met partners in de stad.
- **'T Elftal tegen Armoede Tilburg**: voorzitterschap Elftal en kerngroep. Deze club is dit jaar projectmatiger gaan werken op de deelgebieden, onderwijs, cultuur en werkgevers.
- **Beddenactie**: Ook in een rijk land als Nederland bestaat armoede: te weinig geld om de huur en energie te betalen, veel schulden, niet voldoende gezond eten. Als dat van gezinnen de dagelijkse zorgen zijn is er vaak ook niet genoeg geld om een bed met warme dekens te kopen. Dat vertellen ouders echter niet aan de hulpverleners die hen bijstaan, bij hun problemen, omdat ze bang zijn dat men denkt dat ze slechte ouders zijn, die niet genoeg van hun kind houden om ze een fatsoenlijk bed te geven.

Soms echter, als je als hulpverlener een vertrouwde band krijgt met een gezin, mag je dit geheim kennen. Dan is de oplossing echter niet zomaar voor handen, omdat er geen speciale voorzieningen zijn die bedden verstrekken: nooit over nagedacht, dus ook nog nooit georganiseerd.

De Vonk informeerde 'T Eftal tegen Armoede Tilburg hierover. Zij vond Serviceclub Lions Regte Heide bereid een groot bedrag te schenken. Daarvan werden tegen heel schappelijke prijzen bedden, matrassen en beddengoed gekocht bij Leenbakker en Dream Plaza. Met behulp van de infrastructuur van welzijnsorganisatie ContourdeTwern, de inzet van vele vrijwilligers van de Beterteams, die de bedden mee hebben geplaatst is er in een paar maanden tijd een groot werk geleverd.

Maar toen bleek dat er meer aanvragen waren dan geld. Er ontstond een wachtlijst. We wilden de kinderen niet teleurstellen. Daarom zochten we nog extra sponsors. Met dank aan de gemeente Tilburg en De Fraters hebben 209 kinderen uit 98 gezinnen een nieuw bed gekregen.

- Deelname aan de sociale alliantie, een landelijk platform rond armoede en sociale uitsluiting. In oktober vond een gesprek met staatssecretaris Van Ark plaats waarin er nadrukkelijk gevraagd is om aandacht voor het signaleren van armoede op scholen. In december is meegewerkt aan de organisatie van een conferentie "Samenwerken voor een eerlijke energietransitie".
- Ook dit jaar waren we weer **gesprekpartners** voor organisaties en mensen die iets willen betekenen om de samenleving rechtvaardiger en aardiger te maken. Ze zochten mee naar woorden en mogelijkheden om de missie die men voelt vorm te geven. Fijn dat we hier tijd voor kunnen vrijmaken, zonder daar een rekening voor te hoeven sturen.

Diaconale ondersteuning en zingeving

- Twee keer **Werk in Uitvoering**, aangeboden voor werkers in de diaconie in het gebied van het bisdom Den Bosch Hierin worden ideeën en zorgen uitgewisseld ter inspiratie om door te gaan
- De coaching van een beginnend pastoraal werker in de diaconie is afgerond. Dit jaar begeleiden we haar in het maken van een diaconaal beleidsplan
- Er is een bijeenkomst 'Dood en Rouw' voorbereid, uitgevoerd door Onderweg, en georganiseerd door Renée von der Fuhr
- Inspiratiebijeenkomst '**Geen Honger in de Wijk**' voor parochies Tilburg
- Voor **KBO-Brabant** hebben we meegewerkt aan de ontwikkeling van de training voor bezoekers die gaan meedraaien in 2020 in het project **Het goede gesprek over uw leven**, waarin door huisbezoeken zingevingsthema's worden besproken.
- We sloten dit jaar weer aan bij de Logiabijeenkomsten, waarin katholieke organisaties bijeenkomen om maatschappelijke onderwerpen te bespreken en in het licht van de

Sociale Leer te zetten. De opbrengst daarvan neemt ieder mee in de eigen deelname aan het maatschappelijk debat.

- Op verzoek vanuit de diaconie is gewerkt aan een inspiratieblad om tips rond de externe communicatie en het bereiken van vrijwilligers te delen.

Leergeld Nederland en andere Leergeldstichtingen

- We hebben de hercertificering van trainers georganiseerd
- Het **trainingsmateriaal** is geactualiseerd en nieuwe werkvormen zijn ontwikkeld
- Er is een **inspiratieverhaal** gehouden op de landelijke coördinatoren dag
- We hebben de volgende Leergeldstichtingen **zelf getraind**: Eindhoven, Oisterwijk, Hilvarenbeek, IJssel en Vecht, Etten-Leur en Goirle

Deskundigheidsbevordering medewerkers

- Twee keer deelname aan lezingen van Nadja Jungmann
- Intervisie spiritueel leiderschap
- Deelname aan traject Smart-Start Gilze en Rijen
- Deelname training impactgericht werken van Avance
- Workshop presenteren van Bento
- Inspiratiebijeenkomst Zusters van Liefde: Wat doet ongeluk met mensen?
- Workshop opiniestukken schrijven via VKMO

Netwerkpartners

We noemen de belangrijkste soorten:

Gemeentes, welzijnsinstellingen, JGZ, GGD, basisscholen, parochies, bisdommen, Sociale Alliantie, Alliantie tegen Kinderarmoede, Vincentiusverenigingen, Tranzo, Leergeld Nederland en lokale stichtingen Leergeld, Humanitas, geloofsgemeenschappen van de PKN, wijkorganisaties, IMW's, KBO-Brabant, Present, collega-maatschappelijk activeringsorganisaties, enkele religieuze congregaties.

Plaatsen waar we actief waren dit jaar

- Tilburg
- Oisterwijk
- Goirle
- Apeldoorn
- Etten-Leur
- Waalwijk
- Gilze en Rijen
- Sliedrecht
- IJssellanden
- Helmond
- Hilvarenbeek
- Wintelre

- Bernheze
- Zwolle
- Raalte
- Eindhoven

3. FINANCIËN

De Vonk is een organisatie zonder structurele basisfinanciering. Haar inkomsten verkrijgt ze per opdracht. Dat is ook de voorwaarde waaronder we kunnen bestaan bij ContourdeTwern. In de omgeving waarin we werken rond het thema Armoede is het niet altijd gemakkelijk ook betaald te krijgen voor hetgeen we doen. We hebben ons dit jaar daarin meer consequent en zakelijk moeten opstellen. We hebben niet op alle verzoeken in kunnen gaan als er niet voldoende financiële dekking voor was. Natuurlijk hebben we in het kader van maatschappelijk verantwoord ondernemen voor noodlijdende clubs toch wel eens zaken in onze eigen tijd gedaan.

4. TOT SLOT - Het belang van De Vonk

2019 was het jaar waarin moest blijken of De Vonk werkelijk bestaansrecht heeft in deze tijd. Het doel was wat we deden zo goed mogelijk vervolgen en een lijn voor de toekomst uitzetten.

Het was spannend om te kijken of onze achterban, trainers, (potentiële) opdrachtgevers en financiers mee wilden gaan in de overgang van Stichting De Vonk naar De Vonk. Dat is ons 100% meegevallen. We konden uitleggen wat er gaande was en van bijna iedereen kregen we een onmiddellijke steunbetuiging en een bemoedigend woord.

Er werd ons zelfs door derden uitgelegd dat ons belang juist is in deze tijd dat er een onafhankelijke partij is die kennis van de samenleving kan koppelen aan het maatschappelijke debat over de waardigheid van mensen én dat we praktische ondersteuning op maat bieden aan het realiseren van deze idealen.